

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dlul Carol Schulder în București, strada
Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Crisa constituțională.

(*) Dacă-i va ajuta „Dumnezeul Ungurilor” („a magyarok istene”), compatrioții nostri maghiari vor face lucruri mari în vara anului 1896. Și anume: vor aranja o expoziție cum n'a mai fost și vor sârba mileniul.

Asupra succesului nici o îndoeală: expoziția se va închide cu un mare deficit, cum s'a întâmplat și cu ultima expoziție din Budapesta, — ear' sârbarile millenare vor începe cu un tălău, de care numai poporul ales al lui Árpád și Israil e capabil să facă.

Preludiul acestor zile mari — după mărturisirea chiar și a celor mai optimiști „patrioți” — este însă foarte trist. Țeara e guvernată de un „caporal de haiduci”, chemat a aplica parte legi, contra căror a protestat cu țările toate naționalitățile, ear' clerul catolic declară că va lupta pentru revisuirea cât mai repede a lor, — parte se realizeze legi proiecte încă, a căror aplicare apoi de sigur numai va mări agitațiunea ce domnește în țeară.

Dar' nu aceste sunt lucrurile, care îngrijiesc în primul rînd pe bărbății politici ai țerii, ci faptul, că tocmăi prin marile planuri millenare, Ungurii ei înșiși au creat o situație, în care nota predominantă este nesiguranța, și mai presus de toate o crasă constituțională, acum încă lentă, dar' care e chestie numai de puțin timp pentru a fi acută.

E vorba, adevărat, de disolvarea Dietei.

Ear' crisa nu în faptul disolvării ar rezida. Nu, căci este o prerogativă a Coroanei să disolve parlamentul când îi place și o facultate a ori-cărui guvern să propună disolvarea, îndată-ce nu se mai poate feriți în acel parlament. Crisa se manifestă însă cu faptul, că actualul guvern nu are curagiu! — ori cel puțin nu ar dori — să disolve Dieta ci să ceară numai *indemnizare*, s'o ducă astfel pînă la 18 Februarie 1897, când expiră mandatele actualilor deputați dietali.

N'ar dori să disolve pentru a nu expune țeara chiar în ajunul milleniului, la o frământare și agitațiune atât de mare. Ear' lipsa de curagiu se explică și ea ușor, când ne gândim că baronul

Bánffy el însași știe cât este de impopular, și deci numai prin volnicia extraordinară ar pute să-și ticluiească o majoritate.

Se află deci în fața alternativei: ori face alegeri de soial celeia dela Nitra, și atunci se prezintă la milleniu expus urei partidelor opozante, cari vor ști ele cum să-și strice bucuria, — ori-că trece peste milleniu cu ajutorul indemnizării.

Da, dar' cum și de unde un parlament poate să dea indemnizare și pentru termin, în care mandatul 'i-a expirat și cum un guvern să între în alegeri numai acoperit cu un vot de indemnizare?!

Eată de ce toate foile maghiare sînt de acord cu articolul din „Magyarország”, semnat de noi ieri, — că actualul guvern nu poate să nu disoale Dieta înainte de a-și expira mandatul, fără a pricinui adevărată crasă constituțională.

Ear' dacă disolvă Dieta, și face alegeri la vară ori în toamnă, e mai mult ca sigur, că pentru a-și cîrli o majoritate, va trebui să confie cetățenilor un drept constituțional: libertatea alegerii.

Cu nici un chip deci de crasă constituțională sub Bánffy nu poate scăpa țeara.

Constatări oficiale. „Nemzet”, toaie inspirată din birourile ministeriale, în nrul seu dela 28 Aprilie scrie un prim-articol sub titlul „Unitatea română”. În el se ocupă cu precedentele istorice ale ideii despre unitatea culturală română sub care „Nemzet” crede, că se ascunde tendența de unitate politică națională. Luând de măturie cartea dlui Jancsó, constată mai departe, că Românii sînt elementul cel mai revoluționar din Orientul Europei și că totdeauna au avut gîndul rezervat de a se uni într'un stat unitar, care să cuprindă toată românimea; și aceasta sub protectorat german și austriac. Spune că în vederea realizării acestei năsuințe seculare s'a format și Liga culturală și termină făcînd din toate aceste o singură concluzie, că chestia română nu este numai chestia de rasă a Românilor și Maghiarilor, ci este una dintre cele mai mari chestiuni europene.

Bánffy și kossuthiștii „Voterland” primește din Pesta următoarea știre: „Când în ședința dela 26 Aprilie Szapáry 'i-a făcut

propunerea sa de mijlocire relativă la înțelegerea celor două proiecte restante religioase, Bánffy înainte de a se consulta cu colegii săi, trecu sala spre băncile kossuthiștilor. Lipsind Carol Eötvös din parlament, Bánffy conferi multel cu Kiss, un popă calvin și unul dintre cei mai radicali deputați, și obținînd dela acest kossuthist consimțămîntul fracțiunii lui, se întoarse la locul seu și după câteva minute ministrul-president declară că guvernul refuză primirea propunerii.”

Intima legătură între guvern și kossuthiști s'a dat înă odată pe față.

Țeara mîntuită de primejdie. Guvernul a cîștigat un nou titlu la recunoștința „patrioților”, mîntuind țeara de primejdia atentatelor îndreptate contra „integrității” sale. Operațiunea cu care a făcut aceasta este simplă, dar' cu — efect. Ministrul de intern a opit intrarea în țeară a următoarelor ziare, cărți și piese musicale, cu tendențe... contra statului: „Il don Chisciotte di Roma” și „La Risosa”, ziare italiene din Roma; „Jurnalul român”, „Vieța” și „Gazeta Poporului”, foi românești; „Die rumänische Frage in Siebenbürgen und Ungarn”, cartea dlui Eugen Brote și în urmă — piesa musicală „Marșul Ligei Române”.

După-cum vedem, guvernul ia toate măsurile, ca milleniul să fie sîrbat în pace și liniște.

Deficit. Semioficiosul „Politische Correspondenz” anunță, că primul cuartal al acestui an în comparație cu anul trecut s'a terminat cu un mare deficit. Aceasta din cauza nefavorabililor stări economice și din cauza scăderii dărilor directe și a celor de consum. Tot asemenea deficit mare s'a constatat și la venitele căilor ferate ungarești. Ultimul cuartal al anului trecut s'a terminat cu încașări cu mult mai mari decît primul din anul acesta. Deci echilibrul financiar al statului este alterat în mod simțitor.

Rutenii fideli. Dl Tabacovici, consilier consistorial gr.-cat. a publicat o colecțiune de cuvînturi de ale deputatului Várady, din care rezultă, că Rutenii au fost totdeauna fideli, adevă au luptat cu Rákóczy, cu Kossuth....

Și „Pester Lloyd” este, firește, vesel de proba aceasta!

Din România.

București, 17/29 Apr. 1895.

Sâmbătă s'a terminat, în camera României, cea mai de căpetenie luptă parlamentară a sesiunii din estimp: Legea dlui P. P. Carp despre exploatarea minelor a fost votată în desbatere generală, cu 77 contra 29 voturi. Fiind sigur, că ar fi votată și pe articoli, mai rămîne prin urmare numai ca regele să o sancționeze, ceea-ce sigur nu va lipsi, fiind dat că M. S. precum aici în deobște cunoscut este, a arătat la diferite ocazii un mare interes pentru proiectul domnului Carp.

De relevat mai este, că pe timpul desbaterii de o săptămână, în cameră, asupra legii minelor, presa și opinia publică s'a arătat cu mult mai liniștită, aproape indiferentă, ca pe timpul desbaterii în senat. Această împregiurare a și fost cu prisosință exploatarea de tabăra guvernamentală, care susținea cu oare-care îndreptățire, că agitația opoziției de astă-iară a fost artificială și că pe încetul a pierdut ori-ce interes în popor.

Considerând liniștea din giurul desbaterilor camerei, precum și majoritatea de 48 voturi cu care legea dlui Carp a fost votată, ar fi să credem, că într'adevăr țeara a simțit trebuința urgentă a legii dlui Carp și că majoritatea cu care a fost votată, este oglinda fidelă a opiniei publice.

Privind însă lucrurile mai deaproape, ne încredințăm, că nu este așa. Înainte de toate, avînd camera 180 de deputați, 77 de voturi pro nu sînt o majoritate tocmăi imposantă. Ear' dacă contra n'au fost decît 29, cauza se zice că este, că legea s'a votat prin oare-care surprindere, pe la sfîrșitul ședinței, când cei mai mulți dintre contrarii legii părăsiseră deja ședința.

La tot cazul sigur este, că mai mult de 29 de deputați au fost contra legii minelor. Aceasta rezultă altcum chiar și din decursul desbaterilor. Mai întâiu opoziția aliată, precum la senat, astfel și la cameră a respins legea, după-cum s'au și pronunțat oratorii sei din cameră, dnii Stolojanu, Delavrancea etc. Pe urmă din șirurile conservatorilor s'a produs în cameră o nouă disidență contra legii minelor, compusă din dnii colonel Rosetti-Rosnovanu și N. Ceaur-Aslan care în discursurile ce au rostit au declarat, că împreună cu amicii lor combat legea, precum și toată influența dlui Carp în partidul conservator. Așa stînd lucrurile, putem zice că legea minelor n'a fost votată de o majoritate convinsă și impunătoare, ci pur și simplu la stîrșirea guvernului de obicinuita zestre

guvernamentală, care în cele din urmă votează ori-și-ce. Drept dovadă, că afară de juminiștii puri nici un grup parlamentar nu s'a însuflețit de legea dlui Carp, servește și împregiurarea, că dl Nicu Filipescu, conservator din cei mai grei, a susținut în discursul seu din cameră partea care tratează despre mine a legii, dar' a criticat destul de hotărît partea ei despre inaugurarea lucrărilor miniere.

Pentru-ce însă opoziția a încetat cu agitația ei extra-parlamentară contra legii minelor? Răspunsul la această întrebare poate fi de multe feluri. Se poate-că principala cauză va fi indiferentismul straturilor mai largi ale poporului, care nu ușor se agită și se mențin în agitare pentru lucruri care nu le privesc de tot deaproape. Se poate mai departe, că opoziția, după-ce s'a pronunțat astă-iară în zeci de întruniri și în petiții către regele, acoperite de mii de iscălituri, nu s'a vîzcut îndemnată să mai continue o mișcare, despice care era de prevăzut că nu va pute zădărnici votarea legii. Mai probabil însă este, că cercurile opoziționale, sînt deja absorbite de altă chestie, mai mare și mai gravă decît legea minelor, care nu cînd și nu ușor, sau după-cum susțin unii, peste tot nu se va pute pune în aplicare.

În adevăr dl Tache Ionescu, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, reformatorul cel mai rodnic al actualului minister, pregătește o nouă reformă. E vorba de reforma învățămîntului public secundar, special și superior. Planul dlui Tache Ionescu a fost intrupat într'un „anteproiect”, care nu s'a publicat, dar' a fost supus desbaterilor unei anchete de bărbăți de școală. După cît a transpirat în presă despre acest anteproiect, el conține o mulțime de idei foarte reacționare, care au fost combătute, în anchetă, chiar de membrii ei guvernamentali și chiar de funcționari de ai ministerului cultelor. Astfel dl T. Ionescu vooeste să restrîngă numărul elevilor din licee, să reducă bursele și peste tot să îngreuneze accesibilitatea învățămîntului secundar și superior pentru clasele sîrace ale populației. Afară de aceea vooeste să asigure ministrului o mai mare putere de ingerență și disciplinare asupra profesorilor, pînă și asupra profesorilor de universitate.

Cu toată opoziția întîmpinată în anchetă, dl Tache Ionescu vooeste să-și depună ideile sale într'un proiect definitiv, pe care îl va prezenta cît de curînd corpurilor legiuitoare. Și după-ce sesiunea parlamentară s'a prolongit, săptămîna trecută, prin decret regal, pînă la 5 Mei st. v. este probabil, că această reformă va ajunge încă în estimp la desbatere în parlament.

FOIȚA „TRIBUNEI.”

Secretul ei.

Novelă.

Georg Hertwig.

(Ungurești și fine).

La ora patru începură să se umple saloanele cașii cu oaspeții poftiți. Era un cerc nu prea mare, dar' mestecat, în care domnul de casă se învîrtia cu o amabilitate liniștită, pe cînd Erica numai adunându-și toate puterile, putea arăta un interes aparent.

Privise bărbatul iubit cu atîta foc și acum era departe de ea, căruia era hotărîtă să-și revină libertatea cu ori-ce preț, fi cîrli revînta din secundă în secundă. Pe lângă aceasta era torturată de friguri, aci de friguri, aci de călduri, aci receală și o frică care o îneca și îi răpia ori-ce zîmbet vesel.

Dar' aceasta era ultima jertfă ce fi putea aduce lui Egon, și 'i-ar fi adus-o, chiar dacă ar fi costat-o viața. Aceasta era cea din urmă ocaziune de a mai simți una cu el, cu el, pe care 'l-a ofensat așa de grav din dragoste și care nu putea, nu voia să ierte.

Din aceste reflexiuni Erica fu spîriată printr'o exclamare a bărbatului seu. El conducea la braț o damă mică, neînsemnată, lângă care mergea un domn străin.

„Noul meu avocat, Doctor Bruno Wasmuth!”

Erica privi iute în sus și văzu pe același bărbat care o adusese pe ea în casă. O spaimă curioasă

taiu să roșească și apoi să îngălbinească la față.

Fața veselească a străinului nu trada nici o surprindere. Rece și timid ca totdeauna privia la tinăra și încântătoare femeie, al cărei sin se ridica și se lăsa repede sub influența unui val de sentimente bănuitoare.

„Soția dlui Wasmuth!” pătrunse vocea lui Egon la urechea ei.

Ea își adună ultimele puteri, pentru-ca să învingă slăbiciunea fizică, ce amenința.

„Sînt veselă!” — zise cu o voce străină ei, privind în fața perplexă, zîmbitoare a Anei Wasmuth, și apoi la o stea ce arunca focuri pe haina ei închisă de mătăș. Acum — baronului îi trecură fiori prin suflet, pe cînd avocatul privia în jos la soția lui neștiutoare, cu năcaz și din ce în ce mai spăriat, — deodată eși de pe buzele Erichei o exclamare, un țipet de spaimă și bucurie totodată. Baronul își întinse brațele să o susțină.

„Erica!” striga el.

Ea se uita fix ca o nebulă la crucea de rubine în mijlocul căreia erau schințite de briliante. Deodată se deschiseră buzele palide: „Crucea — crucea — acolo!” Căzu fără conștiință.

În consternațiunea generală care urmă acestei întîmplări neprevăzute, baronului nu-i scăpă din vedere, cu fața lui Wasmuth deveni palidă ca de fantomă. Ținînd în brațe pe soția lui leșinată, el aruncă avocatului o privire scrutătoare, la care acesta îi răspunse cu un zîmbet nesigur.

o compătimire sinceră pentru baronesa suferindă, a cărei ținută denota o boală ce avansa, cu toate acestea toți erau intristați și baronul numai silit lua parte la conversație.

Masa se ridică foarte iute. Rînd pe rînd se deșertară saloanele, și toate fura aduse iute în ordine.

În camera de culcare însă zăcea Erica, cu pîrl blond netezit de pe frunte, cu ochii aprinși de friguri privind rătăciți și fără conștiință împregiur.

Doctorul declară un început de friguri de nervi. Egon desperat ținea mîinile ferbinți ale bolnavei într'ale lui. Acum, că era amenințat s'o peară pe Erica, 'i-se umplu din nou inima de iubire mare și ghici tînuire: suferințelor ei. Și ea suferise nevinovată. O voce internă, triumfătoare îi striga becontenit: Ori-care ar fi legătura între această cruce de briliante și bijuteria furată a doamnei Beilich, mîna Erichei era curată ca lumina soarelui... Strigătul ei nemăiestrit dovedise, mai mult decît cuvinte probabilitatea, că giuvaerele dispărute așa de enigmatic, se puteau găsi acum la o altă persoană. Fie acest fapt o amăgire sau nu, în primul caz ar ajunge o scuță față de avocat și soția sa, în cel din urmă...

Infirmiera chemă pe baronul din camera bolnavei. A sosit o damă, care dorește să-și vorbească imediat.

Se duse fără voce. Dar' surprinderea 'i-a fost de nescris cînd recunoscu pe soția avocatului Wasmuth.

„Ce vă aduce la mine doamnă?” întrebă baronul, apropiindu-se repede de ea.

Ea nu putea vorbi. Sbuciumarea o copleșise.

„Soțul d-voastre — ?” o intrerupse Egon din suspinele dureroase. „Vă rog, fiindcă nu pot ghici —”

„Nu, nu poate nimeni”, murmură nefericită femeie, apăsându-și tare batiata pe buzele tremurătoare. „Nimeni nu poate ghici, ce 'l-a împins — eu însămi nu.”

„Soțul domniei-tale — ?” repetă baronul parte nerăbdător, parte în așteptare încordată.

„E mort — împușcat”, șopti ea privind cu frică împregiur. „S'a sinucis aseară. Crucea e vinovată. Cum stă lucrul cu această cruce fatală? Spuneți-mi, vă rog!”

Baronul aruncă o privire scrutătoare în fața rugătoare a tinerei și nenorocitei femei, apoi îi luă mîna tremurîndă într'a lui. „Cine v'a dăruit bijuteria?”

„Bărbatul meu. N'a fost nici o nedreptate în lucru. El 'și-a economisat banii pentru-ca s'o cumpere.

„Cînd v'a dăruit-o?”

„Pe timpul cînd eram logodiți. 'Mi-am dorit odată în glumă briliante și tînci Benoit m'a iubit peste măsură, tocmăi cum m'a ura mai în urmă, ca pe pricinuitoarea indispoziției lui curioase.”

„'Ti-a adus-o el?”

„Da, m'a aduc aminte de acea zi, ca azi. Pe vremea aceea era în Marienwerder

Încă înainte de cununie ceru să-și permute și mai tîrziu se dedică carierei juridice.”

„Știa ieri bărbatul d-voastre că aveți de gînd să vă gătiți cu crucea?” — întrebă baronul cu o voce nesigură.

„Nu, o nu! Mai tîrziu m'a oprise s'o mai port, deși n'am aflat nici-odată cauza. Ieri am pus-o pe sub acuns, din vanitate. Acum spuneți-mi pentru Dumnezeu, e vre-un motiv, care ar fi putut sili pe bărbatul meu să se sinucidă pentru această bijuterie? Eu nu cunosc nici unul, nici unul!”

Ea își acoperi fața cu mîinile și plînsese cu hohot.

Baronul, deși 'i-se apinsse fruntea de năcaz și dispreț, căci acum adevărul era limpede înaintea ochilor lui, nu putea să nu simtă compătimire față de acest plîns dureros. Se îndură de sîrmana femeie.

„Lasă lucru încrecat”, zise el, luînd mîinile Anei Wasmuth într'ale sale. „Nu vorbi nimîruie despre asta. Ori-ce s'ar întîmpla — e mort. Nu mai scruta, nu mai sonda la toate de bune, cum au venit, așa mai sigur vei găsi pace. Crucea însă trimite-mi-o mie, eu singur îi cunosc destinația.”

Se poate că tot bănuia ceva, căci își pleca capul și mulțumi mut.

În ziua următoare baronul primi giuvaierul fatal, care împinse odată pe un bărbat slab de ănger la crimă, pentru-ca apoi muștrarea de conștiință să-și răpească toate plăcerile vieții. Supunându-se dreptății, se duse de bunăvoie la moarte.

Îndată după primirea crucii, baronul își exprimă în scris că-și revine libertatea și că-și revine la viață.

Aceasta este chestia care preocupă acum toate cercurile opoziționale și în general toate elementele democratice, precum și mai cu deosebire numeroasa și la noi puternică clasă a profesorilor.

Cum am zis, este probabil, că în mare parte acestei împregiurări este a se atribui decurgerea lină a desbaterilor camerei asupra legii minelor. Și mai sigur este, că dacă își va prezenta dl ministru al cultelor noul său proiect de reformă, el va provoca, în parlament, și afară de parlament, discuții cu mult mai agitate decât ultima reformă a colegiului său P. P. Carp.

Din Bucovina.

Extragem dintr-o corespondență, ce ni-a sosit dela un membru cu vază al clerului bucovinean, următoarele:

După croaala firii sale, fie iertatul metropolit Silvestru netăgăduit avea însușirile unui bărbat mare și el ar fi devenit un lăcăfăr neperitor, un organizator binecuvântat dacă o soartă vitrigă nu l-ar fi condus fals în ceea-ce privește alegerea întinilor sei, a consilierilor, și a oamenilor sei de încredere cari toți au acum renumele deplorabil, de a fi pricinuitoarii direcți sau indirecte, de toate ce sub arhiepiscopia fie iertatul s'au lucrat necoresct și spre dauna viei Domnului.

Nu trebuie să trimitem privirile noastre în cine știe ce depărtări, ci rămânem la centru să scrutăm cu luare aminte bărbății de aici și vom constata cu neîndestulare și disgust, că din consilierii consistoriali, ce în timpul din urmă s'au suit în rangul înalt, în care azi se reșfăță cu multă lipsă de bună-cuviință, n'a corăspuns nici unul, dar curat nici unul, oficiului său de vrednicie, n'a fost destoinic nici unul să câștige stima și încrederea clerului diecesan, căci stimă și încredere câștigă numai omul cu caracter și cu cultură adevărată, ear' fațarnicul, vanitosul, calugărul depravat, sclavul lui Mamona și cel cu zăvor la minte nu vor fi nici când părtași de onorurile aceste alese.

De mai are consistorul o rămășiță de autoritate morală; apoi aceasta se știe că o susțin vro câțiva bărbăți respectabili, ce fac parte din consistorul din timpuri de mai de mult și cari câte-odată isbutese a paraliza intrigile și volnicile de clică ale trifoiului de rea sămânță Călinescu, Bejan, Reus.

Dar' mai adese decât duhul cel bun rămâne duhul cel întunecat învingător în consistor și își sârbează orgiile sale prin nepotismul cel mai nerușinat, prin intrigi în interes egoist, prin volnicii insuportabile și prin desfrul vanității inculte veștejdind viața adevărat evanghelică din diecesă și transformându-o într'un teatru de patimi, sdruncinând ordinea și morala episcopiei, care de când acest consorțiu fatal apasă asupra ei, se sbumiumă în spasme, ca corpul nefericit în care a intrat satana.

Nu mai există disciplină în diecesă, căci dacă acei ce trebuie să vegheze ca legile să fie păzite, siguri le calcă cu ușurătate de conștiință ne mai pomenită de câte ori interesele lor cele mai mici și neînsemnate o cer, atunci cum mai poate să prospereze la cei mai mici respectul înaintea unei norme, fie ea cât de înaltă și apostolică?

noscut numele făptuitorului, și adăugând și giuvaerul.

Erica pluti săptămâni întregi între viață și moarte. Căldurile febrei mai mult ca odată îi amenințaseră viața, și numai îngrijirii devotate, de care era încungurată, putu mulțumi, în sfârșit, restaurarea puterilor ei.

Baronul, cuprins de remușcări și grije, nu părăsi nici un cias patul soției lui, deși aiurările ei îi înmulțeau torturile sufletești. Rugărilor fricoase ale Eriței, se o scape de Westarp, implorările ei, ca să-i dea ascultare, și în sfârșit strigătele ei de veselie după-ce se simți desvinovățită, pătrundeau în inima lui ca tot atâtea stilette.

Sosi însă ora, când ochii albaștri ai Eriței priviau din nou cuminte spre soarele de iarnă, o oră, în care încetase de a mai tremura cei împregiur pentru viața ei, când ea aștepta intrarea soțului cu o sfielă adăncă și totuși o duria.

Și această oră era, în care Egon îi mărturisii tot focul dragostei lui vecinice, când cu un farmec mut o stringea ear' și ear' la inimă, pe ea și pe fete. Nu-și putea exprima îndestul bucuria, văzându-și pe iubita sa din nou fericită, zimbătoare și sănătoasă.

Ținând mâna Eriței într'a lui, baronul îi povesti ultimele întâmplări.

Când el sfârși, ea îi îmbrățișă gâtul, îi trase capul spre ea și-l iutrebă roșind:

„Ce-a fost oare mai mare: păcatul sau dragostea mea?”

El îi răspunse sărutându-o.

Trad. de Lucreția Popescu.

Acum în zilele de sedisvacanță, când lucrurile sunt nelămurite și nesigure, ne cuprinde o temere, că clică, ce numără între virtuțile ei cu deosebire pe antipodul modestiei, va căuta în toate chipurile a se insinua tot mai mult în toate afacerile și va ajunge a duce la fine lucrarea ei temerară: ruinul definit al diecesei.

Diecesa așteaptă dela administratorul act. al ei, că el, care din experiența sa vastă prea bine cunoaște caracteristica și intenția acestui trifoiului urgisit de toți oamenii buni, să adune în giurul său elementele bune și respectabile ale consistorului și în fruntea lor să respingă cu bărbăție și demnitate și apucăturile arogante și intrigante a cător-va indivizi, steaua rea a bisericii din Bucovina și să-și câștige în așa mod un merit mare și neuitat în ochii clerului și a laicilor.

Ear' la numirea noului metropolit cred că starea la care diecesa este adusă va fi un ce hotărâtor, pentru așezarea în scaun a unei persoane, care a s'at departe de aceia, ce împreună au cauzat răul, unei persoane, care va ave prin curăția sa morală, curagiul de a disolva în diecesă tot ce este cuib de nopărcă, și nu de porumb.

Maghiarii și pactul dualistic.

Sub acest titlu „Deutsche Zeitung” a publicat doi articoli. În cel dintâi e vorbă despre compromisul între Austria și Ungaria, despre exploatarea noiei ere constituționale întru întărirea maghiarismului și despre fărâdelegile Maghiarilor făptuite asupra naționalităților nemaghiare. Din articolul al doilea credem de interesant a extrage următoarele:

„Speranța, că prin politica generală urmată dela 1867 încoace, va fi cu puțință a câștiga pe Maghiarii alipiți Casei domnitoare, s'a dovedit ca deșăeartă. Maghiarul n'a învățat nimic și n'a uitat nimica, astfel că întărirea și mai departe a autocrației maghiare însemnează slăbirea autorității Coroanei. Când Maghiarilor le este iertat a accentua în mod așa de brutal principiul: *L'Etat, c'est moi* față cu celelalte naționalități, precum aceasta s'a întâmplat în scandalosul proces pentru Memorandumul românesc, atunci o astfel de procedere trebuie să deștepte în stratele cele mai largi ale populației din Ungaria simțământul, că în Ungaria există doi factori supremi: regele și rasa maghiară, din care acest de pe urmă cu susceptibilitate geloasă priveghiază pentru-că autoritatea lui să nu fie știrbită nici prin cel mai neînsemnat atac.

După experiențele de până acum privitoare la caracterul național maghiar, cele mai nou brutălități ale Maghiarilor nici nu mai pot surprinde pe nime. Este o treabă fără folos de a analiza în mod teoretic, dacă se poate admite ori ba a întrebuiința într'un stat poliglot mijloace de desnaționalizare în folosul unei rase. Știm, că politica care se învințește în concepțiuni abstracte, nu cunoaște considerațiuni etnice; dar' știm deasemenea, că politica concretă trebuie să țină seamă de momente etice, dacă aceste momente nu sunt menite a fi dovedite ca o putere deprețuită și de aceea dublu periculoasă, a cărei manifestare nu va fi cu puțință a o năbuși decât pe preț de jertfe neasemănate mai mari.

Ori-ce s'ar zice, dar' pactul dualistic n'a respectat momente etice în viața popoarelor nemaghiare din Ungaria. A dat Maghiarilor mult, prea mult. Ar fi fost chiar un miracol, dacă această putere politică n'ar fi deșteptat fumuri în capetele elementului atât de vanitos și turbulent. De altă parte, naționalităților nemaghiare dualismul li-a dat prea puțin, și acest puțin încă a fost îngărdit prin împregiurarea, că folosirea puținului a fost făcută dependentă de bunul plac și de capriurile Maghiarilor. Dacă compromul ar fi avut drept țință lămurit determinată: a crește pe Români irredentiști și pe Slavi în panrușiști, n'ar fi putut fi mai bine întocmit pactul dualistic. Că aceste urmări nu s'au dat pe față până acum — cel puțin nu în formă băteătoare la ochi — se poate atribui numai simțământelor de alipire și de credință cătră dinastie, simțăminte care se înrădăcinaseră adânc în aceste neamuri timp de mai mulți secol.

Se pare însă că în timpurile cele mai nou cercurile normative nutresc speranța, că în ciuda tuturor manifestărilor destăurate de noi mai sus, vor pute câștiga pe Maghiari, presupunând, că „partidul popular” format acum de curând va fi în stare să-i aducă în curente mai domoale. Cei-ce privesc lucrurile serios, se nu uite că la formarea partidului popular numai după o discuție lungă și aprinsă a fost primit în programul ei punctul, care zice, că compromul din 1867 se recunoaște și menține. O minoritate foarte numeroasă, care a votat contra acestui punct, a făcut-o în deplina cunoștință de cauză, că,

având în vedere ura Maghiarilor ce o poartă dualismului, acest punct al programului va fi, în luptele electorale, arma cea mai puternică și cea mni eficace în mâinile partidului independentist contra partidului popular.

Noi unii cugetăm, că rîndueala durabil în Ungaria nu e cu puțință, dacă nu se va înceta de a favoriza pe Maghiari în dauna celorlalte popoare. O nouă organizare a Ungariei, corăspunzătoare caracterului poliglot al acestui stat, n'ar fi așa de greu de intrupat, precum se nisuesc unele cercuri a nio prezenta prin sofisme. Dacă cerințele naționalităților nemaghiare ar fi luate în seamă, Maghiarul ar deveni mult mai modest în pretensiunile și procedurile lui. Foile din Budapesta se provoacă mult și adeseori la anul 1848, cine însă cunoaște stările faptice de astăzi în Ungaria, știe foarte bine și aceea, că de puțin este maghiarismul în stare a intrupa și în fapte astfel de frase bombastice.

Dacă s'ar decentralisa administrația în părțile locuite de nemaghiari, prin aceasta s'ar delătura în mod radical multe afaceri așa zise militare, explicațiuni de drept public, „cauze cu steaguri” și încă altele răsărite și înflorite în era maghiarofilă; s'ar mări autoritatea monarchiei în afară, pe care faptele Maghiarilor nu sînt apte a o face. O astfel de schimbare de sistem ar ave negreșit efect favorabil și asupra raporturilor monarchiei față cu statele balcanice, mai ales față cu Serbia și România. Împregiurarea aceasta, având în vedere importanța acestui din urmă stat în cas de războiu cu Rusia nu se poate desprețui întocmai astfel, precum și considerația asupra conflictelor interne din Serbia. Ear' privind lucrurile din altă parte, nici un om nepreocupat nu va trage de sigur la îndoeală, că continuarea spre calea de până acuma poate fi numai și numai în dauna monarchiei. Să nu se amine deci prea mult cu schimbarea direcției, să se procedă după lozina *principis obsta*, până e încă vreme, dacă nu se vooeste să fim siliți mai târziu a proceda după proverbul: „Ceea-ce nu lecuiesc buruiene, va lecu! — sabia!”

Sinodul din Arad.

16/28 Aprilie 1895.

Din multe agende, care au format obiectele de discuții în ședințele următoare, pentru publicul cel mare românesc este mai ales de interes constatarea, că în sinul credințioșilor bisericii noastre s'au ivit secte deosebite, cum sînt năzărenii, baptistii sau pocăiții. E interesant, că aceste secte formează o zală organică din acele simptome, care dovedesc existența unui curent în creștinism cu idea fundamentală a neopunerii din predica de munte a Mântuitorului. Cel-ce se interesează de afacerea aceasta, va face bine să citească opul lui Tolstoi: „Gottes Reich ist in Euch.” E foarte trist însă, că din expunerile foarte interesante, ale vicarului din Oradea-mare, Isosif Goldiş, sinodul a aflat, că cea mai apropiată cauză a lătririi acestor secte în sinul poporului nostru este purtarea incorectă, imorală a preoților nostri. Și acest moment ne-a umplut cu atât mai mult de mahnire, căci din altă parte s'a constatat, că autoritățile administrative, de această mișcare în sinul poporului nostru se folosesc pentru a slăbi puterea solidarității politice a Românilor. Causa sa avisat la consistor s'o studieze și să facă cele de lipsă pentru delătura pericoului, ce se ivește pentru biserica noastră din aceste mișcări.

O vie discuție a deșteptat în sinod și constatarea, că la institutul pedagogic-teologic din Arad cântarea bisericească și rituală e foarte neglijată. Pentru aceea sinodul avisează pe consistor să facă dispozițiile de lipsă pentru îndreptarea răului.

Cererea consistorului archidieceșan, ca sinodul Aradului să voteze un ajutor gimnasiului gr-or. român din Brașov, a provocat scenă furtunoasă. Comisia adecă a propus, ca cererea aceasta deocamdată să fie respinsă, căci diecesa e săracă și însași luptă cu deficit. Deputatul Vasile Mangra face însă propunerea, ca sinodul să transpună petiția aceasta la consistor, cu acea îndrumare, ca după puțină se o iee în considerare.

Referentul preoțesc Ignatie Papp cu multă amărăciune față de Brașoveni susține propunerea comisiunii. Paul Rotariu ride de bucurie, aplaudază și zice în vorbirea sa: „Am fi nebuni, dacă am da ceva Brașovului!”

Vorbirile înflăcărâte însă ale deputatilor Ioan Lengeru și Vasile Goldiş înduplecă sinodul cel puțin la hotărîrea, ca afacerea să se aviseze la consistor spre studiere și eventuală luare în considerare.

Cu ocasiunea desbaterii asupra bugetului diecesan se ivește o chestiune curioasă. La gimnasiul de stat din Timișoara din vremuri de demult guvernul a numit un profe-

sor de limba și literatura română, pe care-l plătia cu 700 de florini pe an. Din întemplantare acest profesor a fost totodată și catichet gr-or. Acum guvernul detrage din suma de ajutor dată diecesei 350 fl. sub titlul de plată profesorului respectiv pentru catichisare, fără respectarea dreptului bisericii noastre la numirea catichetilor. Din raportul protopopului Traian Putici sinodul se convinge, că catichisarea domnului respectiv nu este de fel controlată și astfel Vincențiu Babeș face propunerea, ca suma respectivă să se steargă din buget și consistorul să se îngrijească de catichisare la respectivul gimnasiu. Această evidentă călcare a dreptului bisericii noastre însă nu află din partea sinodului altă apărare, decât hotărîrea, că afacerea să se aviseze consistorului spre competență afaceri.

Statutele de pensii pentru profesorii seminarilor și funcționarii consistoriali se amînă earăși pentru anul viitor.

O chestie personală era să producă și în sinodul din Arad discuții de natura celor din Sibiu, în afacerea martirilor. Severul tatii, această belea a sinodului arădian, a voit să-și câștige și el merite patriotice și a interelat pe Preasfinția Sa, dacă are cunoștință, că sînt astfel de funcționari diecesani în diecesa noastră, care trag salariu regulat, dar' nu prestează nici un fel de serviciu. Persoana din chestiune era părintele Vasile Mangra. E curios, că aceeași chestiune se ventilase și în fișicele maghiare din Arad. Vre-o legătură? (De sigur: Severul Tatii este corespondent la acele fișici. Red. „Tribuna.”) Părintele episcop Meșianu a fost însă în chestiunea aceasta mai cu tact, decât Miron Ne-Romanul dela Sibiu și a răspuns, că afacerea este în eurgere și — atât. Sinodul în unanimitate ia răspunsul la cunoștință.

Faimoasa alegere din Arad, a fost apoi încă odată obiect de vehemente discuții. La propunerea părintelui Mangra, ca sinodul să provoace pe deputatul Truța să-și depună unul dintre cele două mandate, comisia verificatoare în raportul ei prezintă sinodului contra-propunere. Profesorul Ceontea, unul dintre stilpii clicei Boșcan, ca referent al comisiei în viorbirea sa desvoaltă teorii juridice din consutiția Africe-centrale. Curios. Când era vorba de mandatul neverificat al Severului tatii, același Ceontea susținea, că deputatul neverificat reprezintă cercul său cu toate drepturile până la verificare sau — anulara mandatului, eară acum tot dl Ceontea afirmă, că Truța nu reprezintă cercul Aradului, deoarece mandatul lui de acolo încă nu este verificat. Aferim logică! Sinodul este însă mai prudent și primește propunerea dlui V. Mangra. Prin urmare domnul Truța abziece de mandatul său din cercul Aradului.

Chestiunea, dacă consistorul din Oradea-mare să-și institue și el comisie examinătoare pentru preoți ori nu, se așterne la congres.

Aceasta au fost momentele mai însemnate dela sinodul din Arad. Vom reveni însă asupra întregului și ne vom spune părerile noastre față de sistemul de guvernare din diecesa Aradului.

Un fisolgăbiru volnic.

Blaj, 30 Aprilie 1895.

Cercul preturei Blaj este par excelence românesc. În fruntea acestui cerc sîntem fericiti a ave de fisolgăbiru din grația mult constituționalci stăpâni pe Măria Sa dl Simonffy Alajos.

Sînt aproape opt ani de când stăpânește peste noi.

La începutul domniei se părea a ave inclinări bune și oamenii erau cât pe aci să creadă, că Măria Sa are să fie un dirigător de inimă, care nescăpând din vedere că trăiește din banii Românilor, o să se îngrijească de înaintarea și prosperarea acestui cerc.

Nu-i vorba a și dat semne pentru atari presupuneri: la început nu-i era groază de limba românească, pe care a învățat-o în Tur, jucându-se cu copii în țărîna, ba lua parte la petreceri și intruniri românești din Blaj și giur unde Români, crezându-l curat la suflet i-au dat toată atenția cuvenită, ba chiar și mai multă decât ar fi meritat.

Dar' lucrul naibii. Dl Simonffy nu s'a îndestulit a-și vedea de ale administrației și a fi mândru de bunăvoința ce i'-ar fi atras-o din partea Românilor, în mijlocul cărora trăiește și din a căror sudoare e domn; de un timp încoace caută alți lauri, laurii șovinismului, punându-se în serviciul ne iertat unui dirigător: al ideii de stat maghiar.

Debutul prim i'-i la început la Roșia cu ocasiunea adunării generale a despărțământului „Asociațiunii Transilvane” din anul 1893; când n'a fost destul prezenta d-sale, ci a dispus și 2 gendarmi pentru asigurarea statului. Aici i-au isbit ochii cocardele tricolore și era cât p'aci să capete anumite aces-

purătorii nu i-au dat ascultare ca să le arunce.

Un exces de zel, a arătat Măria Sa în memorabilele zile de 7 Maiu și următoarele când scumpii nostri conducători au fost duși înaintea judecării din Cluj. În aceste zile Români din Blaj și giur au eșit spre întimpinarea acelor cu cari una simțesc, dar' în tot locul au dat de baionetele gendarmilor ordonați de Măria Sa, cari n'au cruțat copii, nici dame, numai să-și împlinească înalta poruncă.

De atunci încoace Măria Sa este întrepid în câștigarea laurilor pe conta bieților Români, cari plătesc birul greu, pentru-ca Măria Sa și alții mulți, cari se fudulesc între noi să se fie domni.

Avut-am miliție pe cap, înmulțitu-s'au posturile de gendarmi, cari ziua-noaptea cutreeră satele vecine și împedecă cetățenii pacnici până și dela cântările bisericești. N'a fost bal și petrecere românească în Blaj, unde se nu fi avut și gendarmi pe după culise.

În iarnă se colectează obiecte pentru tombola, ce se va aranja la București în folosul scumpilor nostri condamnați.

Dl Simonffy este singurul fisolgăbiru, care și din aceasta a voit să-și câștige glorie.

Înțelegând că învățătoreasa Făgărașanu, dela Tur, a colectat și ea felurite obiecte dela femeile noastre ca un leu a dat năvală asupra casei d-sale și fără nici o basă de de drept îi confiscă toate obiectele adunate.

Zidărnice au fost toate reclamele. D-sa nu vrea se știe, să face stăpân pe avutul omului.

Trist spectacol! În 30 Aprilie, zi scumpă de primăvară pentru bietul plugar; la orele 12 piața și o stradă principală a Blajului era îndesuită de un convoiu întreg de femei și fete îmbrăcate curățel, cari în frunte cu bravul învățator Făgărașan și luau calea spre Tur.

Întrebând că de unde vin, spre mirarea noastră ne spun cu indignare, că au fost citate 140 inse la domnul fisolgăbiru, unde li-s'au redat obiectele confiscate între aspre mustrări: că de acuma înainte să nu mai îndrăznească a dăru cuiva ceva fără de a înștiința la primar, care va ave să anunțe fisolgăbirului și așa mai departe.

Auțiți acolo, se mai pomenește undeva vro țeară constituțională, în care omul se nu poată dispune de lucrurile sale după plac?

Se mai pomenește undeva ca 100 de cinstite, să fie purtate de-a haimana, să se peardă o zi scumpă de lucru, pe care să se rebonifice nime?

Și pentru-ce toate aceste șicane ale Românilor, în mijlocul cărora trăiești și de cari îți ai pânea, domnule Simonffy? Așteptăm de zicala Românilui că: „mănenă vânt, seceră furtună!”

Focul din Mureș-Ludoș

Despre groaznicul incendiu care a izbucnit în comuna Mureș-Ludoș, independentul ne scrie următoarele:

Onorată Redacțiune!

Un cas dureros, vin a vă comuna aceasta.

În 25 a lunii curente la 10 și jumătate m., aprinzându-se patele unui econom, focul născut astfel alimentat fiind de vânt vehement, a prefăcut în curând în cenușă 14 case, împreună cu toate edificii economice, bucatelile și nutrețul vitelor și economi. Focul vehement a străbătut și în lăuntrul caselor și a mistuit tot ce în ele, lăsându-i pe sērmanii oameni și mai fără locuințe, dar' chiar și fără mîntea și pânea de toate zilele. Dăruia de camdată nu se poate constata corect și sigur că ea ajunge o cifră considerabilă destulă pentru a produce cea mai nefericită serie. Norocul a fost că vîntul și-a bat direcțiunea, căci altcum focul isprăvea la capul comunei, din cătro sufla vîntul și mistuit întreaga comună.

Ajutorul pentru localizarea focului de stingere nu mai putea fi vorba, ea se semna, deoarece-ce pompierii sînt puțin număr și cu recuiste insuficiente și rău ceilalți locuitori, adecă neromâni, au dăruia nepăsare ce cade sub toată critica față de Români s'a manifestat și cu a legiu în cea mai tristă formă. La dintre ai nostri stăteau mai mulți prieteni depărtare. Causa la aceasta au fost gendarmii, care i-au cam împedecat și chiar tratat pe mai mulți fără de nici o cauză aceasta numai de acolo se poate exprima, că ardeau Români. Proprietarii străini erau în depărtare de câte 1 chil., nu dat nici chiar vitele, ca să aducă mînt de apă pentru stingerea focului, considerând însă sarcinile pe care la p-

ar fi meritat mai mult ajutor într-o așa grea încercare a sorții, căci dacă e vorba de un transport la miliție, de lemne la comună, de curățitul străzilor și a șanțurilor dela comună, Românii merg cu carule și ajută cu brațele lor; dacă e vorba de a ține paza de noapte, vara și iarna sunt la rînd Români, cari ziua muncesc, ear' noaptea străjuesc, pe când o mulțime de alți locuitori, Maghiari și Ovrei, proprietari și meseriași, sînt scutiți sub diverse forme și pretexte.

Venitele comunei trec peste suma de 4000 fl. v. a., din care s'ar pute procura și recușite mai bune pentru pompieri, însă venitele acele se cheltuesc fără considerare la lipsele principale și de urgență ale comunei, și greșeala se recunoaște numai tîrziu, în zilele de pericol, precum au fost aceste.

Aici în Dumineca trecută s'a instituit un comitet sub prezidiul p. o. protopop Nicolau Solomon, pentru a se colecta în ajutorul celor nenorociți ajutoare din comună și din protopopiatul Lugojului, căci lipsele sînt mari și urgente.

Ajutoarele cu care se speră, că se va pute alina și numai ceva din marea miserie, vor fi cuitate pe calea publicității.

M.-Ludoș, în 30 Aprilie 1895.

R. L.

Revista politică.

(Resboiu din — pace). Eată condițiunile faimosului contract de pace încheiat între Iaponia și China:

China recunoaște independența peninsulei Coreea;

cedează Iaponiei insula Formoza, insulele Pescadores și teritoriul dela sudul Îmbucăturii lui Lian până la Îmbucătura lui Ialu împreună cu Yinkou, Niut-sch-wan a, Haitscheng, Kiadentshey; va plăti într'un termen de 7 ani, o indemnitate de 200,000.000 de taels;

acordă Japoniei (pentru importul și exportul mărfurilor) clauza națiunii celei mai favorizate, dreptul de navigație pe Chung-Kiang și în apele Sutchan Hong Kong, liberul import al mașinelor și al altor articole de comerț și dreptul de a stabili factorerii.

Tratatul de comerț dintre China și Iaponia se va încheia pe baza tractelor cu celelalte națiuni.

Supușii chinezi cari locuiesc în Japonia vor fi supuși jurisdicțiunii japoneze, pe când Japonia se va bucura în China de dreptul de exterritorialitate.

Japonia va ocupa portul Wei-Hai Wei ca garanție a plății indemnității de resboiu; o parte a cheltuielilor de ocupare va fi în sarcina Chinei.

Aproape toate ziarele rusești sînt de părere, că Iaponia nu va încuviința pretenșiunile Rusiei privitoare la modificarea acestui tractat de pace, așa încât va trebui să se nască resboiu. „Interesele Europei”, primejdiate de Japoniezii biruitori, cer să curgă sânge.

(Din țeara lui Milan). Pentru a ilustra cum stie Milan învîrți ori-ce acțiune rușinoasă făptuită chiar de el, în folosul său, reproducem numai un pasagi din adresa *Scupșinei* ca răspuns la vorbirea de tron. „Prin călcarea constituției dela 1888 (de cătră partide, se subînțelege) a fost creată o astfel de stare cu deservire fără drept, care a făcut să sufere și pe părinții regelui, așa încât tatăl și mama domnitorului au fost expatriați spre rușinea Sîrbiei, și isgoniți din țeară în modul cel mai brutal, cel mai volnic. *Scupșina* așadar” mulțumește regelui, că a pus capăt fărădelegilor și neorînduicilor și salută cu bucurie, că părinților regelui li-s'au redat drepturile, ce li-au fost de-trase ilegal, spre mărirea casei regale.”

Astfel vorbește astăzi Milan prin gura așa zilor deputați, acel Milan, care 'și-a vîndut casa și masa, drepturile de cetățean și de tată al regelui; același Milan, care s'a rugat telegrafice în Iulie 1888, cătră împăratul Germaniei, să dea ordin a răpi negreșit fiul său pe atunci de 12 ani, din brațele mamei, care îl apără ca leoaică cînd intrară polițiști în villa dela Wiesbaden. Milan astăzi îndrăznește să arunce vina faptelor sale mîșcave pe partidele de atunci, care reu aplicau constituția. Dar' lumea nu se mai miră de nimic ce vine din „țeara lui Milan.”

Dela prima zi a ședințelor *Scupșinei*, orașul Niș este pe deplin închis. Corespondenților ziarelor străine ce voiau să meargă acolo, li-s'a s'a spus încă în Belgard să nu călătorească mai departe, ear' cei-ce totuși străbătuseră până acolo, au fost expulsați. Telegramele destinate ziarelor străine, precum și cele-ce vin dela acestea, sînt redactate de Milan, de ministrul finanțelor și defuncționarii cancelariei Curții.

Spre a arunca nășip în ochi, poliția a ales de deputat și pe energicul radical Rista Popovici, fără știrea, ba în contra voinței lui. Bine înțeles că Popovici nu vrea să figureze printre aleșii lui Milan și a declinat onoarea. După noua constituție (dar' desființată) Popovici trebuie să plătească 2000 franci amendă pentru neprimirea onorului de a fi deputat.

CRONICĂ

Sibiu, 1 Maiu n.

Înaintări în armată. „Verordnungsblatt”-ul ministrului comu de resboiu cu datul de 1 Maiu, publică înaintările în armată comună, din care extragem următoarele: Colonelul Ioan Fedra, a fost numit de general; locot-colonel Alexandru Lupu de colonel; căpitani de clasă II: Ioan Boier, Pentru Bădescu căpitani de cl I; locotenenți: Iulian Brote, Nicolae Bailla, Iosif Staiul, Iosif Mustețiu, Anton Mazuran, Gervasiu Filip de căpitani clasă II; sublocotenenți: Dimitrie Florian, Ioan Ghica, Ioan Băra, Aurel Păcurar de locotenenți; cadetii: Ioan Medrea, Simeon Stefanescu, Candid Burzan, Teodor Horea, Emil Rogulja, Pompeiu Bărsan, Victor Vălean de sublocotenenți; capelanul militar gr-or. clasă II. Paul Boldea, de capelan clasă I; drul de regiment cl. II, Dr. George Moga de doctor de regiment cl. I.

Tot acest număr din „Verordnungsblatt” publică și următoarele transferări: Nicolae Hidu, căpitan la regimentul 31 de infanterie este transferat la regimentul de infanterie nr. 65; Ilarie Dancăș, sublocotenent la regimentul de infanterie nr. 31, la reg. 41; medicul militar Dr. Iacob Făgărășan dela spitalul garisoanei reg. 31 de inf. la regimentul 4 de husari.

Deputați maghiari în București??

Cetim în ziarle din Budapesta, că vre-o 20 deputați maghiari au idea — tot maghiară — de a asista la sărbările din 10/22 Maiu în București!

Cine-i dorește?!

Și cine, cred ei, îi va primi cu entuziasmul „grandios” la care se așteaptă?!

Îndreptar practic în economia rurală, scrierea prețurilor întemnițate la Cluj, se află în comisiune și de vînzare la următoarele librării: în Blaj la librăria seminarială, în Caransebeș la librăria diecesană, în Arad la librăria diecesană, în Brașov la librăria N. I. Ciurcu, în Lugoj la filiala diecesană și în Gherla la librăria A. Todoran.

Fispan nou. Maiestatea Sa Monarchul 'l-a numit pe deputatul dietal Nemeskéri Kiss Pál, din cercul electoral Zolyom, de fispan al comitatului cu același nume. În cercul electoral Zolyon devenit astfel vacant, se va face alegere nouă, cu care privilegiu va candida din partea guvernului secretarul de stat în ministerul cultelor, domnul Zsilinszky Mihály.

Știri din camera română. Cetim în „Timpul”: Dl Lascar Catargiu, președintele consiliului, a cetit mesajul regal, prin care se prelungește sesiunea extraordinară a corpurilor legiuitoare până la inclusive 29 Aprilie v.

Gustav Freytag, vestitul scriitor german, zace în agonie în Wiesbaden. El a fost unul din învîțații, care s'au bucurat și de simpatia regelui Carol. El a suferit de un defect de inimă și — acum aprinderi de plămîni îi stinge viața.

Din Bucovina. În 21 Aprilie a. c. „Societatea doamnelor române din Bucovina” 'și-a ținut la Cernăuți adunarea generală pentru acest an. Relevăm cu satisfacție, că activitatea acestei societăți a devenit, grație zelului doamnelor române din Bucovina, vastă și plină de succese. Notăm, că în acest an a intrat în comitet baronesa Elisa Vasilco, soția deputatului George baron Vasilco. Avem cele mai bune speranțe, că tinăra baronesă va satisface în mod strălucit așteptările ce sînt puse în zelum și în iubirea ei de activitate. Din raportul anual publicat de comitetul societății constatăm, cum am zis, frumoase progrese. Regretăm numai, că filiala din suburbia „Caliceanca”, o suburbie, ce e un punct foarte periclitat de slavism, nu înmugurește în fine. Aici trebuie dezvoltată o activitate zeloasă și prudentă.

Archiducele Ioan Orth... trăește. Mai multe ziare din străinătate află, că archiducele Ioan Orth, care dispăruese acum doi ani, ar fi trăind. El ar fi călătorit anul trecut în Japonia, unde guvernul japonez 'l-ar fi numit oficer de marină, atașat pe lângă admiralul Ito. Orth, pe care Japoniezii îl numesc *Crito*, a luat parte la mai multe atacuri pe mare contra Chinezilor, dînd dovezi de răză vitejie.

Podul peste Dunăre. Ziarele din București anunță, că podul peste Dunăre ce se zidește între Fetești și Cernavoda cu cheltueala de 35 milioane franci, va fi inaugurat la 6/18 Iulie a. c. Înscăntătea podului pentru dezvoltarea economică a României este foarte mare. La timp ne vom ocupa în deamănunt de grandioasa lucrare a fraților noștri.

Catastrofa pe canalul baltic. Din Epinal se vestește o catastrofă teribilă ce s'a născut prin ruperea zăgăzului dela rezervoir-ul Bouzey din apropierea canalului baltic. Reservoir-ul a conținut apă în volum de 7 milioane metri cubici, e re s'a vîrsat în canalul baltic mînduindu-i acestuia cantitatea de apă, prin care a cauzat mari inundații. Tînu-turi în depărtări de mulți kilometri sînt sub apă; victimele de vieață trec cifra de 200, ear' paguba în avere, se prețuește la 50 milioane florini. Zăgăzul, a cărui rupere a fost cauza catastrofei, s'a zidit în restimp de 5 ani, dela 1879—1884. În 1888 a fost reînviat și întărit din nou, și nu demult a fost vizitat de experți, care 'șiau dat părerea, că încă zeci de ani va pute fi în stadiul actual fără să dea motiv de temeri de ori-ce natură. Știrea catastrofei a cauzat mare agitație în Franția întreagă.

Încetățenire. Camera română a votat indigenatul dlui Dr. Morariu, compatriot de al nostru.

Societatea centrală agricolă din România a hotărît să acorde un premiu de 500 lei autorului unui studiu asupra mijloacelor practice și raționale de a reproduce, a crește și a nutri animalele domestice (specia cavalină, bovină, ovină și porcină). Acest premiu se pune la concurs. Pentru a studia chestiunea din punct de vedere practic, rațional, igienic, lucrativ și economic, silindu-se a scrie pe cât se poate în limba poporului. Memoriile se vor trimite societății în manuscris înainte de 5 Decembrie 1895, pe adresa președintelui, fără numele autorilor, ci prevăzute numai de un motto. La timp se va institui o comisiune spre a cerceta lucrările și a da premiul celei mai de valoare.

Cercetări geologice în România în memoriile clasei fizico-matematice a acad-miei imperiale din St.-Petersburg (seria VIII L), dl N. Andrusov a publicat de curînd raportul introductiv asupra expediției geologice făcute în România în vara anului 1893.

Vieață lungă. În ziua de 24 Martie 1895 a încetat din vieață locuitorul Nicolae Tanase, din comuna Hocenii, județul Falcu, în etate de 115 ani.

Moarte pentru o sîrutare. S'ar po-trivi ca titlu în fruntea unei romane triste sau al unui roman sentimental. Nu-i vorbă însă de o concepție poetică, ci de o realitate însumală, cu care se va ocupa în curînd tribunul și codul penal. Istoria s'a întîmplat astfel: Un vagabund boem, care umbla cerșind din sat în sat ajungînd în Fălcău de lângă Cluj, zărește pe drum o Româncuță frumoasă, o fetiță cam de 14 ani, cu ochi frumoși și căprie. Setos de o sîrutare de pe buzele ei moi se repede la ea și o îmbrățișează... Româncea se apără din răspuseși și cu brațele întinse înainte își scutește virginitatea buzelor. La o vreme însă nu mai poate birui, brațele 'l-se îndoaie și el o sîrută setos și îndelungat. În momentul acela cîțiva țărani români se năpădesc asupra străinului și ca pedeapsă pentru atentatul seu amoros îi dau o bătaie stranică. Vagabundul scoate atunci un cuțit și rănește pe mai mulți. Țăranii infuriati au luat atunci lucrul mai cu nădejde și — 'l-au lasat lătit de pămînt. Mortal și răniții au fost duși la Turda.

Posta redacțiunii.

Dlul I. D., Budapesta. S'a trimis.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Viena, 1 Maiu n. Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină Elisabeta a sosit azi-dimineață aici și a fost întîmpinată la gară de Maiestatea Sa Monarchul.

Berlin, 1 Maiu n. Știrea răspîndită de ziarele italiene, că Germania ar fi inițiat pe motivul evenimentelor din Asia-ostică, atât la Viena, cât și la Roma pașii de lipsă pentru prolongirea grabnică a triplei alianțe pe alți 6 ani, este neîntemeiată.

Wiesbaden, 1 Maiu n. Scriitorul Gustav Freitag a murit.

Viena, 1 Maiu n. Lucrătorii persistă pe lângă intenția lor de a demonstra în fața parlamentului.

Budapesta, 1 Maiu n. Lucrătorii au eșit în grupuri mici în liber fără să conturbe liniștea. Peste noapte au încercat vr'o 400 de lucrători să aranjeze un conduct prin străzile orașului, au fost însă împrăștiați de cătră poliție.

Miscolt, 1 Maiu n. Lucrătorii au încercat azi-noapte ținerea unei adunări, au fost însă după o vehementă rezistență împrăștiați de organele poliției.

Bibliografie.

„Vatra”. Valoroasa revistă pentru familie, ce apare în București sub conducerea dlui Ioan Slavici, George Coșbuc și I. L. Caragiale, al apărut pînă acum în 8 numeri din anul al doilea, avînd numărul ultim următorul cuprins admirabil:

Mitocanul (urmare), de Ioan Slavici. — Pauna (urmare), de I. Goarnă. — Fericirea perdută, de Olive Schreiner, Tr. de C. Ramură. — O floare ce azi se deschide (din Scheley), versuri albe, de J. Bonif.-Hêtrat. — Mica artistă, de St. Basarabeanu. — Din noaptea Sfîntului Ioan, de Nicolae Gogol. — Leneșul împărătesc, de M. V. Demetrescu. — Telegrama diplomatice, de Em. Florescu. — Un vis ciudat, de Mark Twain, de Tr. G. Vasiliu. — Nocturnă (poesie), de C. Berariu. — Botezul (de Guy de Maupassant), de S. C. — Fel de fel, de **.

Ilustrațiile: O fată bulgară — Căprioare. — În flagrant delict. — Toaleta pentru primul bal. — Somnul. — Lecțiune de amor. — Tip. de Romană.

„Vieață”. A apărut Nr. 10 (anul II) din „Vieață”, revistă literară, sub direcția dlui A. Viahuță cu următorul sumar: Patimă, de A. Viahuță. — Vecinică istorie (poesie), de H. — O sincompromitere literară, de Spic. — Spune-mi (poesie), de D. Teleor. — Spre fericire, de Constanța Hodoș. — Zădărnice (poesie), de Ioan Gorun. — O „idee mare”, de I. L. Ascar. — Primăvara nouă (poesie), de St. O. Iosif. — Departe (poesie), de Radu D. Rosetti. — Informații cu tendințe, de Anar. — Une copile (poesie), de Roland. — Ilustrație: Alchimie literară. Lili. Bibliografie. Corespondență etc. Abonament 10 lei pe an. Un număr 20 bani. Redacția și Administrația: Bulvardul Academiei Nr. 4, București.

A apărut: **Ateneul Român.** Revistă mensuală. Științe, literă, arte. Anul II. Nr. 4 dela 15 Aprilie 1895. Are următorul sumar:

V. A. Urechia: Românii în secolul XVII. — Cîru Economu: Răsunarea lui Anastase. — Duiliu Zamfirescu: E mort poetul (poesie). — Duiliu Zamfirescu: Cătră Donna Maria (poesie). — Nicolae Xenopol: Psihologia mulțimii. — T. Ezneanu: Cine-i de vină? (poesie). — Ang. Demetrescu: Lord Macaulay. — Al. G. Djuvara: *Lupta naționalităților în România și Ungur.* — T. G. Djuvara: Bibliografia chestiunii naționale. Bibliografie română. — St. C. Hepites: Buletin meteorologic pe luna Februarie 1895.

Manuscrisurile și toate comunicările privitoare la redacțiune se vor trimite la adresa: 94, Str. Romană, dlui T. G. Djuvara, înscăinat cu direcțiunea revistei.

Economic.

Căile ferate orientale din Austria. O telegramă din Viena anunță, că consiliul de administrație al drumurilor de fer orientale va propune adunării generale, care se va întruni la 6 Maiu, de a da acționarilor un dividend de 10 fl.

Excedentul net este de 1,003.832 fl.

Căendarul zilei.

20 Aprilie (2 Maiu) 1895.

Iulian: C. Teod. Tri hîna.
Gregorian: Atanasie.
Soarele: răsare 5.50 apune 6.24 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 1 Maiu n. 12 ore dimineață.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 127.3.)	Diferența din pres. în mm.	Temperatura după Celsius	Maximal și min. de temperatură	Direcția vîntului
726.7	-0.4	- 9.6	+19.3 — 9.0	80

Din țeară 30 Aprilie n. 7 ore dimineață.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Tempera- tura Celsius	Vîntul direcția	tară
Budapesta	759	- 6.8	V	1
Sătmar	760	- 3.1	SO	2
Cluj	756	- 4.2	—	—
Orșova	763	- 2.0	V	3
Arad	760	- 1.7	O	1
Panciova	760	- 5.3	NV	4

Sosiți în Sibiu.

În 1 Maiu 1895.

Hotel *Habermann*. Bătescu, proprietar din Rimnic L. Bergam, comerciant din Mediaș. I. Renner, comerciant în A. Nita.
Hotel *Neurhrer*. Kuffner, din München. C. Martay, A. Schneider, comercianți din Viena. I. Zeller n, sublocotenent din Budapesta. C. Heresc, prefect din România. E. Prötopos scu, privatier din România. K. Szűcs, proprietar din Vinul-de-jos. E. Solacogli, inginer din Călimănești. A. Schmidt, privatier din Budapesta. Binder, privatier din Mediaș.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 3 Apr. n. 1895.

Sămînțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă
Grâu						
Bănățeneș nou	75		76			
Grâu dela Tisa	75		76			
Grâu „Pesta”	75		76			
Grâu de Alba-Reg.	75		76			
„Baica”	75		76			
Grâu ung. de Nord	75		76			
Sămînțe vechi ori noue						
Secară		70—72	5.75	5.55		
Orz	de nutreț	60—62	6.25	6.55		
„	de vînzare	62—64	6.60	6.90		
„	de bere	64—66	7.20	8.00		
Ovăș		39—41				
Cucuruz (porumb)	bănăț.	75	6.55	6.60		
„	de alt soi	75				
Meiu			6.20	6.80		
Hrișcă						
Grâu	Sept.-Oct.	7.42	7.14			
Cucuruz	Mart.-Apr.	6.80	6.52			
„	Maiu-Iun.	6.39	6.41			
Ovăș	Iulie-Aug.	6.23	6.30			
„	Mart.-Apr.					
„	Oct.					
Produce diverse						
Săm. de trif.	Lucernă ungurească	38.—	48.—			
„	roșie	58.—	67.—			
Oleu de rap.	de vînzare	49.—	49.50			
Uns. de porc	dela Pesta					
„	dela țeară					
Slănină	sventată	42.50	3.—			
„	afumată	48.—	49.—			
Sîn						
Prune						
Lictar	slavon, nou	17.—	17.—			
„	bănățeneș	14.—	14.0			
Miere	brută					
„	galbină străcurată					
Ceară	de Rosenan					
Spirt	brut					
„	Drojdii de spirt					

Cursul pieții din Sibiu.

Din 1 Maiu n. 1895.

Hărte-monetă română	Cump. 9.60	vînd. 9.64
Lire turcești	10.82	10.92
Imperiali	9.80	9.90
Ruble rusești	1.80 1/2	1.81 1/2

Bursa din Budapesta.

Din 30 Aprilie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	124.25
„ de aur ung. 4%	99.10
„ ung. val. cor. 4%	127.50
Împrumutul căilor ferate ung.	125.25
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	105.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	98.50
Bonuri rurale ung.	98.50
„ croate-slavone	101.—
Obligațiunile desp. regalilor	161.50
Împrumut cu premiu ung.	153.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	101.50
Renta de hărte austriacă	101.50
„ de argint austriacă	101.50
„ de aur austriacă	124.75
Losurile austriace din 1860	1095.—
Acțiunile băncii austro-ungare	—
„ de credit ung.	—
„ de credit aust.	—
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și economii	—
„ Albina”	101.—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.76
Napoleon-d'ori	9.73
Mărci 100 imp. germane	60.07
Londra 10 Livres sterlingi	131.87

Bursa de Viena.

Din 3 Aprilie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	124.20
„ „ 4%	99.15
Renta ung. v. c. 4%	127.15
Împrumutul căilor ferate ung.	125.40
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	105.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	98.80
Bonuri rurale ung.	98.80
„ croate-slavone	101.—

„FAGEȚANA“,

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, CA SOCIETATE PE ACȚIUNI
în Facset (Banat)

acordă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă

6% interese

la an, solvind institutul contribuțiunea după interesele
capitalisate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectui și prin poștă.

[1504] 2—

Direcțiunea.

W. Libkowitz & Comp., Viena, I., Seilerstätte 17,
Agram, Ilica 30.

Bicicle Libkowitz, Brennabor și de ale fabricii de arme

[1270] 7—80

En gros. — Er détail.

Pe bicicletele cumpărate dela noi se pot
câștiga la noi

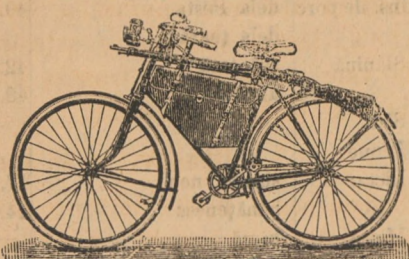
206 premii

în valoare de

21.155 coroane

Roate pneumatice à fl. 1.20. — Instrucțiune gratis.

Venzători și reprezentanți se caută pretutindeni.
Prețuri curente gratis și franco.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brode,

președinte al „Reuniunii române de agricultură din
comitatul Sibiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. s.

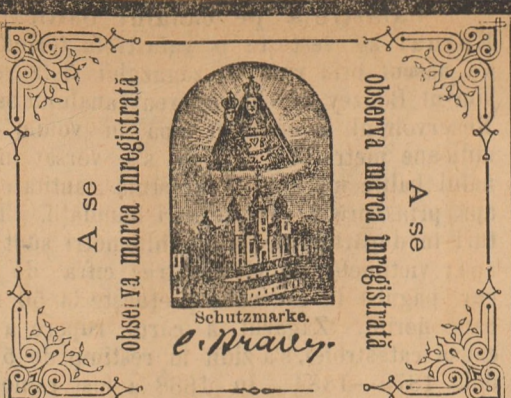
La „Institutul Tipografic“
în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL

dului Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38x28 cm.

Prețul 50 cr.

PICĂTURI DE STOMAC MARIA-ZELL.

de un efect excelent la morburii de stomac,
un medicament indispensabil
de casă și popular demult en-
noscuit la

lipsă de apetit, slăbirea stomacului, re-
suflare a miros greu, blesare, rigăaala
acră, colică, arsuri în gât, producere
peste măsură de flegmă, gălbănare, greață
și vomare, cărcei de stomac, scaun tare
și constipațiune.

Și la dureri de cap, încălcarea peste
măsură a stomacului cu mâncări și beu-
turi, la limbrici, morburii de ficat și
hämorrhoidale un remediu vindecător
probat.

La morburile numite, picăturile de
stomac Maria-Zell s'au dovedit de mulți
ani ca cele mai bune, ceea-ce confirmă
sute de atestate. Prețul unei sticle dim-
preună cu îndrumarea cum să se folo-
sească 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expe-
diție centrală prin apotecarul Carol Brady,
Kremsier (Moravia). Cumpărătorii sunt
rugați a fi cu precauțiune la marcă și
subscriere. Să se considere ca veritabile
numai astfel de picături, pe al căror
emballage e lipită o fașie verde cu cu-
vintele: „Garantez veritabilitatea“.

Această fașie e provăzută și cu iscă-
litura mea. [28 5] 19—28

Picăturile de stomac Maria-Zell
veritabile se află în Sibiu: Farmacia
K. Müller, farmacia Aug. Teutsch;
Făgăraș: farmacia Pildner; Sighi-
șoara: farmacia F. Folbert, farmacia
I. H. Weber; Mercurea: farmacia
Alb. Zink; Cohalm: farm. erez. S.
Nagelschmidt; Sebeșul-săsesc:
farm. I. C. Reinhardt.

„Cumpără dela faur, nu dela cârpaci!“

zice un proverb vechiu.

Aceasta cu drept cuvânt pot a o referi la stabilimentul meu, căci numai
astfel de mare comerț, cum e al meu, are mari cantități de mărfuri pe compt.
și alte avantaje, spese ieftine, care în fine sunt în favorul cumpărătorului.

Mostre minunate se trimit la musterii privați gratis și franco.
Cărți și mostre, ca cum n'au mai fost până acum, pentru croitorii se trimit nefrancate

Stofe pentru haine.

Peruvian și Dosking pentru înaltul cler, stofe după prescripțiunile regulamentului
pentru uniforme funcționarilor c. r. și pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree,
loden, stofe pentru billard, trăsuri, mese de joc impenetrabile, pentru jachete de
vânători, stofe de spălat, pleduri de călătorie dela fl. 4 până la 14 fl. etc.

Accesorii pentru croitorii (precum căptușeală de mâneci, nasturi, ace, ață etc.)
Mărfuri de lână, curată, trainice, bune, nu ca sdrențe ieftine, care nu fac nici cât
prețul pentru croitor, recomandă

[682] 19—24

Joh. Stikarofsky,

Brünn (Manchesterul Austriei).

Fabrica cea mai mare de stofe în valoare de 1/2 milion florini.

Trimite numai cu rambursă.

Păziți! Agenți și hausieri au obicei a vinde proastele lor de mărfuri sub numirea de
Marfa Stikarofsky. Pentru a preîntîmpina rătăcirea onor. public aduc la cu-
noștință, că la acest soim de oameni eu nu vînd marfă cu nici o condiție.

Prima bererie magh. pe acții în Steinbruch.

Spre binevoitoare atențiune!

Stimabili nostri musterii, cât și p. t. consumenții sunt cu tot
respectul rugați a fi cu atențiune și a nu schimba marca noastră
cu marca celeialalte bererii din Steinbruch.

Atât butoaiele, cât și sticlele noastre sunt provăzute cu întreaga
adresă: prima bererie magh. pe ACȚII în Steinbruch,
fiind și dopurile sticlelor astfel înfierate.

Cu distins respect

[866] 10—12

Deposital principal

al primei bererii magh. pe acții în Steinbruch.

Sibiu, strada Schewis nr. 3.

Prima bererie magh. pe acții în Steinbruch.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic T. L. Albini, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit

de cuverte, cerneală, recuise de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu plicuri în casete.

Biblioteca populară a „Tribunei“

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dicționar
român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Măcelarilor 21.

Librărie românească în Sibiu

Strada Măcelarilor 21.